

SCENARIUSZ ZAJĘĆ

2 godziny lekcyjne

IV etap edukacyjny, język polski (zakres podstawowy)

Temat: Środki stylistyczne i ich funkcje –powtórkowa ZABAWOLANDIA

Treści kształcenia:

II. Analiza i interpretacja tekstów kultury. Uczeń zna teksty literackie i inne teksty kultury wskazane przez nauczyciela.

2. Analiza. Uczeń:

1) wskazuje zastosowane w utworze środki wyrazu artystycznego i ich funkcje (poznane wcześniej) oraz inne wyznaczniki poetyki danego utworu i określa ich funkcje.

Cele operacyjne:

Uczeń:

- Swobodnie rozróżnia środki stylistyczne i określa ich funkcje,
- Potrafi wskazać środki wyrazu artystycznego w konkretnym tekście kultury,
- Umie wyjaśnić funkcje zastosowanych w tekstach literackich środków artystycznych.
- Potrafi współpracować w zespole.

Nabywane umiejętności:

Uczeń:

- Wymienia poznane środki artystyczne i je definiuje,
- Analizuje utwór literacki (poetycki),
- Wskazuje zastosowane w dziele literackim środki wyrazu artystycznego,
- Rozpoznaje ich funkcje w konkretnym tekście kultury.
- Aktywnie pracuje w grupie.

Kompetencje kluczowe:

- Porozumiewanie się w języku ojczystym,
- Umiejętność uczenia się,
- Świadomość i ekspresja kulturalna.
- Umiejętność współpracy w grupie

Metody nauczania:

- Podająca: pogadanka,
- Eksponująca: prezentacja,
- Praktyczne: wykonywanie zadań w grupie- zabawy dydaktyczne.

Formy pracy:

- Zbiorowa jednolita,
- Grupowa zróżnicowana.

Środki dydaktyczne:

- Sprzęt multimedialny (komputer podłączony do telewizora/projektor multimedialny/tablica interaktywna),
- Zasób multimedialny: Prezentacja przygotowana przez nauczyciela „Środki wyrazu artystycznego”.
- Teksty literackie lub fragmenty (kopie kserograficzne),
- Słownik terminów literackich.
- Zadania dla grup: stacje zadaniowe, wykreślanka, układanki – środki stylistyczne i ich funkcje, losowanie zadań- materiał zadaniowy przygotowany przez nauczyciela.

Przebieg zajęć:

Etap wstępny

Nauczyciel wita uczniów i zapoznaje ich z tematem zajęć. Prosi o przypomnienie podstawowych środków stylistycznych (fonetycznych, leksykalnych, składniowych), ich wyliczenie i zdefiniowanie.

Etap realizacji

1. Uczniowie oglądają prezentację multimedialną przygotowaną przez nauczyciela „Środki wyrazu artystycznego”.
2. Następnie nauczyciel dzieli klasę na sześć grup czteroosobowych. Każda ma swoją nazwę (kolor) i otrzymuje w tej barwie serduszka, które przyczepia do koszulki.
3. **STACJE ZADANIOWE.** Grupy przechodzą do dużej sali, w której znajduje się **10 stacji zadaniowych**. Podchodzą do nich i na otrzymanych kartach pracy (w kolorze ich grupy) rozwiązują kolejno 10 zadań (podchodzą do wolnych stacji, ważne jest, by mieli rozwiązanych 10 zadań). Wypełnione karty odpowiedzi oddają nauczycielowi.
4. **UKŁADANKA.** Następnie przedstawiciel każdej grupy pobiera kopertę z zadaniem: *Dopasuj nazwy środków stylistycznych do ich definicji.* W tym czasie nauczyciel sprawdza karty pracy z 10 stacji zadaniowych i przyznaje punkty.
Wykonaną UKŁADANKĘ pozostawiają, a przy niej znajduje się koperta z kolorem ich grupy. Nauczyciel podchodzi do każdej grupy i sprawdza, udziela wskazówek.
5. Kolejne zadanie dla grup to **WYKREŚLANKA**, która zawiera 14 nazw środków stylistycznych. Polecenie brzmi: *Odnajdź 14 środków stylistycznych – otocz je pętlą a następnie wpisz do tabeli w odpowiedniej kolumnie.* Kolumny są zatytułowane: środki leksykalne, środki składniowe, środki brzmieniowe, środki semantyczne. Pod tabelą znajduje się krótka informacja na temat każdego typu środka, który należy wpisać do właściwej kolumny. Po wykonaniu zadania grupy oddają nauczycielowi karty pracy. Zostają one sprawdzone w czasie, gdy uczniowie będą wykonywali kolejne zadanie.
6. **UKŁADANKA.** W dalszej części każda grupa otrzymuje kopertę z poleceniem: *Przyporządkuj do środka poetyckiego właściwą funkcję i przykład utworu poetyckiego.* Uczniowie pracują w grupach, rozkładają otrzymany materiał i układają elementy-UKŁADANKI. W tym czasie nauczyciel sprawdza karty pracy - WYKREŚLANKA i przyznaje punkty.
7. **LOSOWANIE PYTAŃ.** Uczniowie siadają w swoich grupach i losują paski z zadaniami dotyczącymi środków językowych: zadania teoretyczne – teoria literatury oraz praktyczne -wskazywanie środków wyrazu w utworach poetyckich. Są to zadania krótkiej odpowiedzi raz wielokrotnego i jednokrotnego wyboru. Podczas odpowiedzi grupy wszyscy uczniowie słuchają. Jeśli odpowiedź jest niepoprawna, inna grupa może udzielić odpowiedzi. Za każdą właściwą odpowiedź grupa otrzymuje karteczkę

z czerwonym językiem – logo zespołu Rolling Stones .

Etap końcowy

Przedstawiciele grup odbierają od nauczyciela sprawdzone karty pracy i punkty przyznane za UKŁADANKI.

Każda grupa zlicza otrzymane punkty i karteczki z czerwonym językiem.

Ustalamy zwycięzców- MISTRZÓW ZABAWOLANDII. Nauczyciel może ustalić oceny i je wpisać.

opracowanie:

- Danuta Haller - doradca metodyczny nauczania języka polskiego w PCE i PPP w Wołowie
- Renata Markowska - nauczyciel w LO im . M. Kopermika w Wołowie

